

Copyright foto

Brinta of toch liever hoogwaardige 'fabriekspapjes'

'Fabriekspapje heeft juiste ingrediënten'

Biggen in de kraamstal moeten zo snel mogelijk vreten voor een goede darmontwikkeling, ter voorkoming van een heftige speendip en natuurlijk om de zeug te ontlasten of als belangrijke ondersteuning bij moederloze of stiefmoeder opfok. Veevoederfabrikanten hebben daarom verschillende 'papjes' op de markt gebracht. Hebben deze 'fabriekspapjes' een toegevoegde waarde?

Het antwoord op de vraag is simpel: „Ja, de ‘fabriekspapjes’ hebben een toegevoegde waarde”, luidt het oordeel van twee onafhankelijke voerspecialisten, Erwin van der Wielen van Kewi Services en Peter-Jan Maas van Independent Swine Feed Consultancy. Van der Wielen: „De voorkeur gaat uit naar een ‘fabriekspapje’, omdat dit beter is afgestemd op de behoefte van het dier en het speenvoer. Maar een eigen mix van Brinta, ccm of speenvoer zou kunnen. Als er maar wordt bijgevoerd om de big te laten wennen aan vast voedsel.”

Het kan dus van alles zijn als het maar kwaliteit is en zoet en lekker smakelijk. Wie de big echter het beste voer wil geven, aangepast aan de ontwikkelingsfase en behoefte van de big, komt toch terecht bij de ‘fabriekspapjes’. „De ‘fabriekspapjes’ hebben de juiste ingrediënten voor de biggen en de grondstoffen sluiten beter aan bij het speenvoer”, vervolgt Van der Wielen. „De fabrikanten weten wat een big nodig heeft en het is natuurlijk altijd beter dan Brinta. Ik zou als zeugenhouder daarom wel de voorkeur geven aan de kant-en-klaar papjes van de veevoederfabriek.”

Fiets of Rolls Royce

Voor Peter-Jan Maas is de keuze tussen zelf papjes maken of ‘fabriekspapjes’ helemaal geen keuze. Voor hem geen Brinta, ccm of bakmeel met melk, maar goede kwaliteit papjes van veevoederfabrikanten. „Brinta of pannenkoekenmeel is weliswaar zoet en je kunt er een mooi homogeen papje van maken, maar er zit verder niks extra’s in dat een big nodig heeft.”

Maas heeft meer dan 15 jaar ervaring met het bijvoeden van biggen in de kraamstal. „Tien jaar geleden werd al breed gepropageerd om speenbrok tot een vloeibaar pap te verstrekken. Het uitvalspercentage willen we namelijk omlaag krijgen en er komen steeds meer levend geboren biggen. De noodzaak om op tijd met hoogwaardige

papjes te beginnen, is daarom groot. Dat resulteert in meer gespeende biggen en een minder heftige speedip.”

„Wil je het traject op de fiets afleggen of met een Rolls Royce? Dat is de vraag. Professionele bedrijven gebruiken daarom altijd papjes van veevoederfabrikanten. Die zijn speciaal toegespitst op het hele traject van de big. Er zitten de juiste mineralen, zuren en voedingsstoffen in. De producten maken naar mijn ervaring daadwerkelijk een verschil.”

Onhygiënische situaties

Een van de problemen die de twee voerspecialisten bij het verstrekken van papjes in de praktijk tegenkomt, is het gebrek aan hygiëne. Van der Wielen: „De zeugenhouder moet de kwaliteit van de papjes bewaken, maar in de praktijk kan dit beter. De opstelling van de meeste kraamhokken is zo dat de zeug met de kont tegen het looppad staat. Het bakje wordt vaak aan de zijde van de loopgang geplaatst. Hier spettert natuurlijk urine en valt mest in de voerkom of de biggen staan met hun poten en wroeten met hun vieze snuiten in de bakjes.”

„Ik zie regelmatig dat de bakjes slechts één keer in de twee weken worden schoongemaakt. Ga er dan maar vanuit dat alle bacteriën in de stal ook in de bakjes zitten plus nog eens de urine en mest. Als je het zo doet, kun je beter stoppen met bijvoeren. Wij onderzoeken de papjes regelmatig en ontdekken veel coli en andere bacteriën. Niemand wil eten uit een toiletput, dus een big moet je ook uit een schone bak laten eten. Dit betekent dat een zeugenhouder tenminste om de twee dagen de bakjes schoon moet maken. Ze moeten niet optisch schoon zijn, maar hygiënisch schoon. Schippers Bladel heeft een borstel voor de boormachine ontworpen om de bakjes schoon te maken, maar je kunt de bakjes ook in een (professionele) vaatwasser zetten. Dat is een goede oplossing voor bijvoorbeeld moederloze

opfok. De bakjes worden dan brandschoon.” „De bakjes moeten twee keer per dag met vers papvoer worden gevuld in kleine porties en op een hygiënische manier”, zegt Maas. „Iedere zeugenhouder weet dit, maar het schort vaak nog in de uitvoering.” Een ander probleem dat Maas soms tegenkomt, is dat de houdbaarheid van de papjes te kort is en dat de papjes ook niet homogeen genoeg zijn. „Het papje mag niet uitzakken, want dan drinkt de big alleen het water op en dat is niet de bedoeling. Ook mogen er geen schimmels en gisten op het voer komen.”

Automatisch cupsysteem

Het twee keer bijvoeren en schoonmaken van de bakjes is arbeidsintensief. Volgens Maas kan de zeugenhouder de oplossing zoeken in het aanschaffen van een systeem van geautomatiseerde cups. „Dat is een mooi systeem. Je ziet niet voor niets dat deze melkcups in opkomst zijn. In de eerste week zit er melk in de cups, daarna een tussenvoer van melk en voer en dan een papje van voer. Het systeem is volledig automatisch. In Denemarken waar men veel moederloze- of stiefmoederopfok heeft, is dit systeem sterk in opkomst en ook in Nederland zijn de eerste systemen geïnstalleerd. Het is arbeidsbesparend, voorkomt onhygiënische situaties en de zeugenhouder kan nauwkeurig voeren.”

De nieuwe ontwikkeling maakt in ieder geval één ding duidelijk. Maas: „Het bijvoeden met papjes is weliswaar een trend, maar die trend blijft. Zeugenhouders zijn nuchtere mensen. Ze kunnen misschien meedoen aan een hype, maar als het geen toegevoegde waarde heeft, stoppen ze ermee. Tot nu toe werken steeds meer zeugenhouders met bijvoeding van biggen in de kraamstal.” ■

 Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

Opbouw immuunsysteem

„Het tijdig aanleren van voedsel eten, is zeer nuttig”, zegt voerspecialist Erwin van der Wielen. „Alle onderzoeken hebben aangetoond dat het belangrijk is dat biggen vroeg leren eten voor de ontwikkeling van de big.”

Als een big wordt geboren, moet hij zo snel mogelijk biest drinken voor de noodzakelijke antistoffen, omdat hij die zelf niet heeft. De immuniteit is voorlopig aanwezig, maar na de eerste 24 uur sluiten de darmen voor de antistoffen langzaam af. De ontwikkeling van de dar-

men moet dan beginnen om voedsel op te nemen en te zorgen dat de big een eigen immuunsysteem opbouwt. Ontwikkeling van de darmen gebeurt alleen als de big zelf voer eet. Hoe eerder de big eet, des te sneller en beter de ontwikkeling van de darmen. De hoeveelheid antistoffen die hij van de moeder heeft gekregen, soupeerit de big langzaam op tot vlak voor het spenen. Bij een goed ontwikkelde darm zal de big rondom het spenen zijn begonnen aan het opbouwen van een eigen immuunsysteem. Vroeg leren eten is dus belangrijk

voor het immuunsysteem, maar ook voor de gehele ontwikkeling van de big.

Door vroeg te beginnen, zijn de darmen snel en steeds beter in staat om de voedingsstoffen op te nemen. Wanneer de big wordt gespeend, zal hij een eigen immuniteit en een hoger speengewicht hebben en dat heeft weer een positief effect op gezondheid en latere groei. Bij moederloze- of stiefmoederopfok is het duidelijk dat bijvoeren met onder meer papjes essentieel is voor de ontwikkeling en gezondheid van de big.